

lima« — i pored oslona na važne historijske radove, koji su daleko od razrješenja fenomena brojnih migracijskih kretanja u Dalmaciji, predstavlja izazov za povjesničare. Njena potvrda preko historijskih izvora značit će i dokaz lingvističkih izučavanja mr. Bjelanovića.

Ova monografija o Bukovici, koja se javlja 77 godina poslije prvog većeg rada o ovom kraju, poziva i na hitnu akciju sakupljanja »žive« onomastičke građe. Naime, »masovni odlazak u grad seoskog stanovništva i zamjena dijalektalnih osobina književnima u procesu sve većeg kulturnog i obrazovnog napretka, čini svoje. Moglo bi se dogoditi da zajedno s današnjim generacijama starijih stanovnika iščeznu i oblici govora kakvi su postojali u Kninskoj i Drniškoj krajini te Bukovici i Ravnim kotarima više od dva i pol stoljeća. Za našu dijalektologiju i jezičnu znanost uopće bio bi to veliki gubitak jer bi neproučen nestao jezični idiom koji se nalazi u osnovi književnog standarda kakav je u nas u Hrvatskoj.«

Uistinu, moramo imati na umu ovaj apel.

No, nesumnjivo je da se onomastičkoj zbilji Bukovice treba prići i istraživanjem toponomastičke prošlosti. Tek otkrivanjem iz-

gubljenih, zaboravljenih oblika, »starih sedimenata« toponima onomastička sadašnjost, pa tako i Bukovice, bit će mnogo razumljivija. To zahtijeva dodatne napore i iščitavanja arhivalija — čega će se, nesumnjivo, učenjaci prihvatiti svjesni da će doći do valjanijih onomastičkih zaključaka. Na ovom je planu nužno očekivati pomoć historičara, ali i arhivista. Na žalost ni do danas nemamo značajnijih radova o prošlosti Bukovice. Ovo historijsko zaobilazjenje manje je bolan problem. Veća je poteškoća što arhivska građa u samoj Bukovici leži nesređena, ali nepristupačna stručnjacima. Iznad svega boli činjenica da se arhivski materijal i danas nestručno čuva, a možda i propada.

Budemo li nehajni i dalje, onemogućit ćemo sve generacije koje dolaze da se uhvate u koštac s onim što mi nismo htjeli i mogli.

Zato će vrijednost ove studije, valjane akribičnosti, izvrsna stila, bogatih bilježaka i iscrpnog indeksa, biti tim veća ako ovaj uspješli zahvat na polju toponimije Bukovice bude poticaj ne samo lingvistima već i historičarima, ali i stručnjacima drugih znanstvenih disciplina. Jedino će se interdisciplinarnim pristupom doći do trajnijih rezultata, pa i o prošlosti naroda Bukovice.

Milenko Pekić

VIJESTI

DEVETI KONGRES JUGOSLAVENSKIH SLAVISTA

Deveti kongres jugoslavenskih slavista održat će se od 17. do 21. listopada 1979. g. u Ljubljani.

Tematika je kongresa:

- nastava jezika i književnosti u usmjerenom obrazovanju
- sociolingvistički aspekti istraživanja /južno/slavenskih jezika (podtema: jezični kontakti jugoslavenskih naroda i narodnosti)
- razine jezične strukture južnoslavenskih jezika (podtema: rad na Općeslavenskom lingvističkom atlasu)
- pitanja jezika i književnosti NOB

— međusobne i druge veze suvremenih jugoslavenskih književnosti.

Na kongresu u Ljubljani (ponovo u glavnom gradu Slovenije nakon 18 godina) osim referenata sudjelovat će i delegati stručnih, znanstvenih i drugih zainteresiranih ustanova, pa će i po tom IX. kongres, kao i dosadašnji kongresi, pridonijeti razvitku jugoslavenske znanosti o književnosti i jeziku, realiziranju najprikladnijih metoda koje će omogućiti da se napredak što brže i djelotvornije ostvari.

Prijave referenata i naslova njihovih referata i delegata primaju se do 1. veljače 1979. Referenti su dužni da do 1. svibnja o. g. predaju kratak sažetak svojega referata. Prijave i sažeci šalju se na adresu:

Hrvatsko filološko društvo (za slavistički kongres), Salajeva 3, 41000 Zagreb.

Kotizacija za svakoga sudionika kongresa (i referenta i delegata) iznosi 300 dinara (glavninu troškova kongresa snosit će odgovorajuća društvena tijela SR Slovenije). Rok i adresa na koju će se kotizacija slati objavit će se kasnije.

Kongres će trajati pet dana. Prva će se dva dana raditi u plenarnim sjednicama, treći je dan predviđen za izlet (u dva smjera, jedan prema primorskoj, drugi prema gorskoj Sloveniji), četvrti dan i peti prije podne raspravljat će se u četiri sekcije o problematiji pojedinih tema, peti će se dan poslije podne održati skupština Saveza slavističkih društava Jugoslavije.

Kako se iz izložene tematike kongresa vidi, jugoslavenski će slavisti u Ljubljani izmijeniti rezultate svojih znanstvenih istraživanja i stručnih iskustava u četiri okvirne teme.

Prva je tema posvećena razvitku našega školskog sustava u usmjerenom obrazovanju, osobito s obzirom na značenje nastave jezika jugoslavenskih naroda i narodnosti i njihovih književnosti. Pri tom će se, dakako, raspravljati i o zastupljenosti tih školskih predmeta u programima svih škola (od osnovnih do fakulteta) u pojedinim republikama i pokrajinama i, vjerojatno, donijeti nužni zaključci.

U okviru druge i treće kongresne teme lingvisti će govoriti o svojim proučavanjima strukture jugoslavenskih jezika, pri čemu će posebna pažnja biti usmjerena na sociolingvističke probleme, na jezične i izvanjezične aspekte pojedinih pojavnih razina tih jezika i na tendencije njihova razvoja u svestranom međusobnom utjecanju i jezičnom prožimanju u suvremenom jugoslavenskom društvu.

Osim toga, na jednom će se plenarnom zasjedanju raspravljati o funkciji i položaju slavistike u našim republikama i autonomnim pokrajinama.

U okviru jezične tematike kongres će u lingvističkoj sekciji dobiti informacije o radu na Općeslavenskom lingvističkom atlasu, o velikoj važnosti toga projekta, naj-

većega do sada u slavistici uopće, o stanju rada na tom atlasu i jugoslavenskom udjelu na njemu, o problemima vezanim uz taj međunarodni zadatak naše dijalektologije, o perspektivi i tempu izrade, o našim obvezama na tom poslu.

Književna i jezično-stilistička teoretska razmatranja naći se svoje mjesto u dvije teme. To je prvi kongres jugoslavenskih slavista na kojem će se nastojati osvijetliti književnost narodnooslobodilačke borbe, pa se očekuje da će upravo o toj temi govoriti mnogi referenti i, bar djelomice, popuniti praznine u znanstvenom istraživanju toga veoma značajnoga dijela naše književnosti.

Antun Šojat

U SKUPLJANJU GRADE ZA RJEČNIK NASELJENIH MJESTA I NJIHOVIH ETNIKA I KTETIKA

Opisni rječnik hrvatskoga književnog jezika, ma koliko velik bio, ne može obuhvatiti ni sve riječi općega jezika, a kamoli riječi svih pojedinih struka, jer u njima u današnje vrijeme novi nazivi naviru upravo bujnice. Zato se javlja potreba za izradom specijalnih rječnika. Jedan je od njih i rječnik naseljenih toponima (ojkonima, imena mjesta, npr. Zagreb), njihovih etnika (naziva stanovnika, npr. Zagrepčaniu, Zagrepčankā) i ktetika (pridjeva od imena mjesta, npr. zagrebački). Naseljenih toponima ima samo u SR Hrvatskoj oko 20000. Ako uzmemo da svaki ima samo po dva etnika, za m. i ž. rod, a neki imaju i više, i jedan ktetik, već samo to iznosi oko 80000 riječi. A jedan ovakav rječnik trebao bi obuhvatiti i druge toponime i njihove etnike i ktetike.

To područje tvori svoju jasnu cjelinu, ima specifičnu problematiku, i jezičnu i društvenu, pa je najbolje da se riječi s toga područja nađu u jednom rječniku sa svim potrebnim podacima. Tako će se rasteretiti rječnik općega književnog jezika, a s druge će strane svakom zainteresiranom dati odgovor na gotovo svako pitanje iz ovoga područja. Dosada ne samo da taj odgovor često nismo mogli naći, nego nismo bili sigurni u